

Nr 24.

Uppläst och godkänd hos Första kammaren den 28 februari 1911.

— — — — Andra kammaren den 28 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion om tillägg till § 5 i lagen angående folkskoleväsendet i vissa städer den 25 juni 1909.

(Konstitutionsutskottets utlåtande nr 2.)

Till Konungen.

Vid innevarande års riksdag har enskild motionär framställt förslag om tillägg till § 5 i lagen om folkskoleväsendet i vissa städer den 25 juni 1909.

Till det statsrådsprotokoll, som är bifogadt kungl. propositionen vid 1909 års riksdag med förslag till lag angående folkskoleväsendet i vissa städer, har föredragande departementschefen rörande § 5 i detta lagförslag anfört:

»Hvad beträffar de gjorda anmärkningarna mot de sakkunniges förslag i fråga om valbarhet till ledamot af skolstyrelsen, så torde det icke kunna förnekas, att det naturliga vore, att åtminstone samma omständigheter, som grunda obehörighet att vara stadsfullmäktig, ägde motsvarande inverkan i afseende å ledamotskap af folkskolestyrelse. De sakkunniges förslag i denna del är emellertid affattadt i öfverensstämmelse med den lydelse gällande lag i ämnet för Stockholm på Riksdagens initiativ erhållit. Det synes mig dock uppenbart olämpligt, att exempelvis en person, som blifvit satt under förmyndare eller afträdt sin egendom till konkurs, skulle det oaktadt såsom ledamot af folkskole-

styrelse kunna deltaga i förvaltningen af de ofta nog betydande belopp, som skulle komma att gå genom skolstyrelsens händer. Ett dylikt förhållande, som säkerligen i hufvudstaden med dess vakna allmänanda icke gärna är tänkbart, skulle dock i ett mindre utveckladt samhälle kunna inträffa. Jag har därför trott mig i det nu framlagda förslaget böra föreslå vissa inskränkningar i fråga om behörighet att vara ledamot i skolstyrelse. Ifrågasättas kunde ju, om icke härvid borde upptagas alla de inskränkande bestämmelser, som i kyrkostämmoförordningen meddelats i afseende å valbarhet till skolrådsledamot, men då af skäl, som jag förut anfört, inskränkningen i fråga om den, som är oberättigad att deltaga i kyrkostämmas öfverläggningar och beslut, bör bortfalla, samt stadgandet i kyrkostämmoförordningen om obehörighet för den, som tillhör kyrkoförsamlingens redovisningsskyldiga och aflönade betjante numera med stigande allmänbildning och intresse särskildt i undervisningsfrågor icke torde böra bibehållas, har jag stannat vid att i det framlagda förslaget upptaga allenast de obehörighetsgrunder, som finnas stadgade beträffande ledamotskap i stadsfullmäktige.»

Lagutskottet hade intet att anföra mot lydelsen af § 5 i ifrågasvarande lagförslag och Riksdagen biföll kungl. propositionen oförändrad.

Häraf framgår, att lagstiftarens mening varit, att de bestämmelser, som gälla i fråga om valbarhet till stadsfullmäktig, också skola gälla i fråga om valbarhet till ledamot i folkskolestyrelse. Vid den tidpunkt, då förslaget till lag om folkskoleväsendet i vissa städer framlades, hade emellertid ej den paragraf, som innefattar bestämmelserna om valbarhet, i förordningen om kommunalstyrelse i stad den lydelse, som denna paragraf erhållit genom lag angående ändring i vissa delar af denna förordning den 26 maj 1909. För att nu bringa lagen om folkskoleväsendet i vissa städer i öfverensstämmelse med hvad i sistnämnda förordning och i andra kommunala författningar är stadgadt i fråga om valbarhet, har Riksdagen funnit den af motionären föreslagna bestämmelsen vara erforderlig.

På grund af hvad sålunda anförts, har Riksdagen för sin del antagit följande ändrade lydelse af § 5 i lag angående folkskoleväsendet i vissa städer den 25 juni 1909:

§ 5.

Den som icke uppnått tjugufem års ålder; den som ej råder öfver sig och sitt gods; den som till borgenärer all sin egendom afträdt och

icke, på sätt lag förmår, gitter visa, att han är befriad från deras kraf; den som är förlustig medborgerligt förtroende eller genom utslag, som ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till förlust af sådant förtroende, eller den som är ställd under framtiden för brott, hvilket medför nämnda påföljd; samt den som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan eller att i rikets tjänst vidare nyttjas, må ej vara ledamot eller suppleant i folkskolestyrelse.

Gift kvinna vare ej på den grund, att hon står under mannens målsmanskap, obehörig att utöfva uppdrag, hvarom nu är fråga.

Stockholm den 28 februari 1911.

Med undersätlig vörtnad.
